

Tapio Törmä 1920–2016

Suomalaisen neurokirurgian tienraivaaja

PROFESSORI, lääketieteen ja kirurgian tohtori Tapio Törmä kuoli Turussa 9. helmikuuta. Hän oli syntynyt Turussa 6. helmikuuta 1920.

Törmä aloitti lääketieteen opinnot Helsingin yliopistossa. Ne keskeytyivät äkisti talvisodan syttymiseen 1939. Väli rauhan ja jatkosodan aikana hän kuitenkin pystyi jatkamaan opiskelua. Kannaksen suurtaistelussa 1944 nuori kandidaatti toimi pataljoonanlääkärinä kenraali Laguksen Panssaridivisioonassa. Vielä syksyllä hänet komennettiin entistä aseveljeä vastaan Lapin sotaan.

Siviiliin päästyään Törmä asettui Helsinkiin. Valmistuttuaan liseniaatiksi 1947 hän erikoistui neurokirurgiaan Punaisen Ristin sairaalassa (nykyinen Töölön sairaala). Tohtoriksi hän väitteli 1957 aiheenaan pahanlaatuiset selkäydinkasvaimet.

TÖRMÄ nimitettiin Helsingin yliopiston neurokirurgian doseniksi 1963 ja Turun yliopiston vastaavaan virkaan vuonna 1967. Turun yliopistollisen keskussairaalan neurokirurginen yksikkö – ensimmäinen Helsingin ulkopuolella – aloitti toimintansa 1967 ja Törmä ryhtyi hoitamaan TYKS:n neurokirurgian osastonylilääkärin, myöhemmin ylilääkärin virkaa. Siinä hän jatkoi eläkkeelle jäämiseensä kesään 1983 saakka. 1979 hän sai professorin arvonimen.

Tapio Törmä

Merkittävin Törmän ansio oli tuoda mikrokirurgia Suomeen 1972. Hänen aikanaan alalla tapahtui valtava kehitys myös kuvantamisessa ja neuroteho hoidossa, joihin hän suhtautui ennakkoluulottoman innostuneesti.

Tapio Törmä oli ammatissaan legendaarinen hahmo. Hän oli nopea päätöksissään ja leikkauksissa. Jos oppilas vaikka vain katsoi kelloa Törmän opettaessa leikkausta, opettaja oli lyhyessä tuokiassa saattanut jo tehdä merkittävän osan työstä. Koulussa oikeakätiseksi pakotettuna hän pystyi operoimaan molemmilla käsillä, mutta vaikeimmissa paikoissa hän luotti aina vasempaan käteensä.

Hän suhtautui työtovereihin ja oppilaisiinsa kannustavasti. Mieleenpainuvia olivat hetket, kun hän otti taskustaan kuvan vaikeasta tapauksesta ja hauskaasti kuvasi sankarillista toi-

menpidettä nuorelle kollegalle.

Juhannuksen 1944 alla Törmän oli määrä avioitua kihlatunsa Eine Hartikaisen kanssa. Kirkko oli varattu, vieraat kutsuttu ja morsian odotti Törmän vanhempien luona Turussa. Sulhanen ei kuitenkaan saapunut, koska lääkäriä tarvittiin Talin-Ihantalan suunnalla. Vasta rintaman rauhoituttua häät saatiin pidetyksi Turun tuomiokirkossa. Liitto keski aviomiehen kuolemaan asti.

PERHEEN merkittävimmäksi harrastukseksi muodostui 1955 Vihdistä hankittu kesäasunto, jossa vanhemmat ja neljä poikaa viettivät tiiviisti kesä- ja loma-aikansa. Erityisen rakkaita olivat rakentelu ja nikkarointi, sienestys ja kalastus.

Muihin Törmän harrastuksiin kuuluivat klassisen musiikin kuuntelu, sota- ja lääketieteen historia sekä hyvä ruoka. Eläkepäivinä hän kiinnostui sukututkimuksesta, teki laajoja selvityksiä satakuntalaista juuristaan ja osallistui Giers-Laurila -sukuseuran hallintoon.

Ammattipiireissä hän oli mukana viime vuosiin saakka kiinnostuneena ja tilaisuuksia muistorikkaasti värittäen.

Jouko Törmä

Juha Hernesniemi

Jaakko Rinne

Ensimmäinen kirjoittajista on Tapio Törmän poika, muut hänen neurokirurgikollegojaan.

HS 19.3.2016

Rakas puoliso, isä, isoisä
ja isoisoisä,
professori

Tapio
Törmä

s. 6.2.1920 Turku
k. 9.2.2016 Turku

*Der Arzt muss eben noch Arzt sein,
auch wenn er letzten Endes
nicht mehr helfen kann.*
(K.H.Bauer, 1949)

Syvästi kaivaten, elämästä kiittäen

Eine

Esa perheineen

Jouko perheineen

Pertti perheineen

Matti perheineen

Siunattu läheisten saattamana.
Lämmin kiitos osanotosta.

